

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum hoc sacramentum sit de necessitate salutis? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Spiritus sancti cū plenitudine requirit manus impositionem: quod pertinet ad confirmationem.

Ad tertium dicendum, quod in sacramentis, quæ perficiuntur in vſu materiæ, minister habet aliquem actū corporalem exercere circa eum, qui suscipit sacramenti: sicut in baptismo & confirmatione & extrema vnctione. Sed hoc sacramentum non consistit in vſu alicuius materiæ exterius appositæ: sed loco materiæ se habent ea quæ sunt ex parte pœnitentis. Vnde sicut in eucharistia sacerdos sola prolatione verborum super materia perficit sacramentum: ita etiam sola verba sacerdotis absoluentis super pœnitentem, perficiunt absolutionis sacramentum. Et si aliquis actus corporalis esset ex parte sacerdotis necessarius, non minus competeret crucis signatio, quæ adhibetur in eucharistia, quàm manus impositio, in signum quod per sanguinem crucis Christi remittuntur peccata. Et tamen nõ est de necessitate huius sacramenti, sicut nec de necessitate eucharistiæ.

ARTIC. V.

Utrum hoc sacramentum sit de necessitate salutis?

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod hoc sacramentum non sit de necessitate salutis. Quia super illud Psal. 125. † Qui seminant in lachrymis, &c. dicit gloss. Noli esse tristis, si adsit tibi bona voluntas, vnde meretur pax. Sed tristitia est de ratione pœnitentiæ, secundum illud 2. Corinth. 7. Quæ secundum Deum est tristitia, pœnitentiam in salutem stabilem operatur. Ergo bona voluntas sine pœnitentiâ sufficit ad salutem.

¶ 2 Præterea, Prouerbiorum decimo dicitur, Vniuersa delicta operit charitas: & infra 15. Per misericordiam & fidem purgantur peccata. Sed hoc sacramentum non est nisi ad purgandum peccata. Ergo habendo charitatem & fidem & misericordiam, potest quisque salutem consequi, etiam sine pœnitentiæ sacramento.

514
*sup. q. 65.
 a. 1. co. et
 a. 2. ad 4
 et ar. 4.
 co et a. d.
 14 q. 2. a.
 5. et in
 pr. expo.
 lit. et 4.
 con c. 71.
 † Aug. in
 hoc loco
 to. 8.*

H h 2 ¶ 3 Præ-

¶ 3 Præterea, Sacramenta Ecclesiæ initiū habent ab institutione Christi . Sed sicut legitur Ioan octavo, Christus mulierem adulteram absoluit absque pænitentia . Ergo videtur , quòd pænitentia non sit de necessitate salutis .

S E D contra est , quod Dominus dicit Luc. octavo , Si pænitentiam non habueritis , omnes simul peribitis .

RESPONDEO dicendum, quòd aliquid est necessarium ad salutem dupliciter . Vno modo absolute : alio modo ex suppositione . Absolute quidem necessarium est ad salutem illud , sine quo nullus salutem consequi potest : sicut gratia Christi , & sacramentum baptismi, per quod aliquis in Christo renascitur . Ex suppositione autem est necessarium sacramentum pænitentiae : quod quidem est necessarium non omnibus, sed peccato subiacentibus . Dicitur enim 2. Par. vii. Tu Domine Deus iustorum non posuisti pænitentiam iustis, Abraham & Isaac & Iacob, iis qui tibi non peccauerunt . Peccatum autem cum consummatum fuerit, generat mortem : vt dicitur Jacobi primo . Et ideo necessarium est ad salutem peccatoris, quòd peccatum remoueat ab eo. Quod quidem non potest fieri sine pænitentiae sacramento: in quo operatur virtus passionis Christi per absolutionem sacerdotis simul cum opere pænitentis, qui cooperatur gratiæ ad destructionem peccati . Sicut enim dicit Augustinus * super Ioannem, Qui creauit te sine te, nõ iustificabit te sine te . Vnde patet quòd sacramentum pænitentiae est necessarium ad salutem post peccatum: sicut medicatio corporalis, postquam homo in morbum periculosum incidit .

Ad primum ergo dicendum, quòd gloss. * illa videtur esse intelligenda de eo, cui adest bona voluntas sine interpolatione, quæ fit per peccatum : talis enim non habet tristitiæ causam . Sed ex quo bona voluntas tollitur per peccatum, non potest restitui sine tristitia, qua quis dolet de peccato peccato :

* ex trz.
72. colli.
10. 9.
de verb.
Apostol.
1er. 15. 10.
10.
est. in ar.

rito : quod pertinet ad p̄nitentiam.

Ad secundum dicendum, quod ex quo aliquis peccatum incurrit, charitas, fides & misericordia non liberant hominem à peccato sine p̄nitentia. Requirit enim charitas, quod homo doleat de offensa in amicum commissa, & quod amico homo studeat satisfacere. Requirit etiam ipsa fides, ut per virtutem passionis Christi, quæ in sacramentis Ecclesiæ operatur, quærat iustificari à peccatis. Requirit etiam & ipsa misericordia ordinata, ut homo subueniat p̄nitendo suæ miseriæ, quam per peccatum incurrit: secundum illud Prouerbiorum 14. Miseros facit populos peccatum. Vnde Eccl. 30. dicitur, Miserere animæ tuæ, placens Deo.

Ad tertium dicendum, quod ad potestatem excellentiæ, quam solus Christus habuit (ut supra dictum est *) pertinet quod Christus effectum sacramenti p̄nitentiæ, qui est remissio peccatorum, contulit mulieri adulteræ sine exterioris p̄nitentiæ sacramento; licet non sine interiori p̄nitentia, quam ipse in ea per gratiam est operatus.

ARTIC. VI.

Vtrum p̄nitentia sit secunda tabula post naufragium?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod p̄nitentia non sit secunda tabula post naufragium. Quia super illud Isa. 3. Peccatum suum quasi Sodoma prædicauerunt, dicit glos. * Secunda tabula post naufragium, est peccata abscondere. P̄nitentia autem non abscondit peccata, sed magis ea reuelat. Ergo p̄nitentia non est secunda tabula.

¶ 2 Præterea, Fundamentum in ædificio, non tenet secundum, sed primum locum. P̄nitentia autem in spirituali ædificio est fundamentum, secundum illud Hebr. 6. Non rursus iacentes fundamentum p̄nitentiæ ab operibus mortuis; vnde & præcedit ipsum baptismum, secundum illud Act. 2. P̄nitentiam agite, & baptizetur vnusquisque vestrum. Ergo

H h 3 p̄ni-

q. 64 a. 3.

515
4. d. 2. q.
1. a. 2. qd
5. et d. 14
qu. 1. a.
qu. 4. c.
d. 16. q. 4.
a. 1. q. 1.
ad 1.
* gl. Hic.
in illu lo
cum, to. 5